

Sammanträdestid	Måndagen den 09.09.2024 kl. 17.00 – 19.25														
Sammanträdesplats	Kommunkansliet i Nääs														
Beslutande	<table><tr><td>☒ Johansson Mathias, ordförande</td><td>☐ Söderlund Peter</td></tr><tr><td>☒ Holmström Sue, vice ordförande</td><td>☐ Mattsson-Smith Charlotte</td></tr><tr><td>☐ Hansson-Sjöblom Sofie</td><td>☐ Holmström Katinka</td></tr><tr><td>☒ Josefsson Caroline</td><td>☐ Sundby Maj-Len</td></tr><tr><td>☒ Lindgrén Jan, deltar på distans</td><td>☐ Ekström Christian</td></tr><tr><td>☒ Timonen Bo</td><td>☐ Häggblom Janice</td></tr><tr><td>☒ Westling Gunnar</td><td>☐ Mörn Johan</td></tr></table>	☒ Johansson Mathias, ordförande	☐ Söderlund Peter	☒ Holmström Sue, vice ordförande	☐ Mattsson-Smith Charlotte	☐ Hansson-Sjöblom Sofie	☐ Holmström Katinka	☒ Josefsson Caroline	☐ Sundby Maj-Len	☒ Lindgrén Jan, deltar på distans	☐ Ekström Christian	☒ Timonen Bo	☐ Häggblom Janice	☒ Westling Gunnar	☐ Mörn Johan
☒ Johansson Mathias, ordförande	☐ Söderlund Peter														
☒ Holmström Sue, vice ordförande	☐ Mattsson-Smith Charlotte														
☐ Hansson-Sjöblom Sofie	☐ Holmström Katinka														
☒ Josefsson Caroline	☐ Sundby Maj-Len														
☒ Lindgrén Jan, deltar på distans	☐ Ekström Christian														
☒ Timonen Bo	☐ Häggblom Janice														
☒ Westling Gunnar	☐ Mörn Johan														
Övriga närvarande	<table><tr><td>☐ Fagerholm Thommy, kommunfullmäktiges ordförande</td></tr><tr><td>☐ Sjöblom Tommy, kommunfullmäktiges vice ordförande</td></tr><tr><td>☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör</td></tr><tr><td>☒ Friberg Dina, kommuningenjör §§ 190-193</td></tr><tr><td>☐ Holm Peter, utbildningschef</td></tr><tr><td>☒ Knip Maria, äldreomsorgschef §189</td></tr><tr><td>☒ Lindström Britt, ekonomichef §§ 187-188</td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td>☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande</td></tr><tr><td>☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare, protokollförare</td></tr></table>	☐ Fagerholm Thommy, kommunfullmäktiges ordförande	☐ Sjöblom Tommy, kommunfullmäktiges vice ordförande	☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör	☒ Friberg Dina, kommuningenjör §§ 190-193	☐ Holm Peter, utbildningschef	☒ Knip Maria, äldreomsorgschef §189	☒ Lindström Britt, ekonomichef §§ 187-188	 	☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande	☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare, protokollförare				
☐ Fagerholm Thommy, kommunfullmäktiges ordförande															
☐ Sjöblom Tommy, kommunfullmäktiges vice ordförande															
☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör															
☒ Friberg Dina, kommuningenjör §§ 190-193															
☐ Holm Peter, utbildningschef															
☒ Knip Maria, äldreomsorgschef §189															
☒ Lindström Britt, ekonomichef §§ 187-188															
☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande															
☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare, protokollförare															
Paragrafer	§§ 185 – 198														
Underskrifter	<table><tr><td>Mathias Johansson Ordförande</td><td>Malin Lundberg Sekreterare</td></tr></table>	Mathias Johansson Ordförande	Malin Lundberg Sekreterare												
Mathias Johansson Ordförande	Malin Lundberg Sekreterare														
Protokolljustering	Saltvik den 09.09.2024 <table><tr><td>Bo Timonen</td><td>Caroline Josefsson</td></tr></table>	Bo Timonen	Caroline Josefsson												
Bo Timonen	Caroline Josefsson														
Protokollet framlagt till påseende	Saltvik den 11.09.2024														
Intygar	Malin Lundberg, kanslisekreterare														
Utdragets riktighet bestyrker	Saltvik den														
Underskrift	Malin Lundberg, kanslisekreterare														

Sammanträdestid 09.09.2024 kl. 17:00

Sammanträdesplats Kommunkansliet i Nääs

Ärenden:

Mötesuppgifter	1
§ 185 Sammanträdetts konstituerande	2
§ 186 Tjänstemannabeslut, nämnders och organs protokoll	3
§ 187 Halvårsrapport 2024	4
§ 188 Kommunstyrelsens uppdrag i budget 2024	5
§ 189 Avgifter inom äldreomsorgen	7
§ 190 Styrssystem för kommunens fastigheter	10
§ 191 Snöplogning 2024-2028, distrikt Lavsböle-Tengsödavik	11
§ 192 Hyror 2025	13
§ 193 Tillbyggnad av Prästkragen daghem	16
§ 194 Kostnadsfördelning med anledning av stamledningsreovering - anhållan om tilläggsmedel	20
§ 195 Kommunstrategi	22
§ 196 Utlåtande över lagförslag - tryggande av kommunal service	23
§ 197 Verksamhetsbidrag för föreningar 2024	29
§ 198 Rekrytering och anställande av utbildningschef	31
Ändringssökande	32

Denna kallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens hemsida www.saltvik.ax den 05.09.2024. Protokollet finns till påseende från den 11.09.2024 på kommunens hemsida.

Ordförande Mathias Johansson

Kommundirektör Ewa Danielsson

Intygar

Malin Lundberg
Kanslisekreterare

---

§ 185 SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE

KMST 185 §/09.09.2024

Konstatera laglighet och beslutförhet

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande även beslutfört.

Protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Caroline Josefsson och Bo Timonen.
Protokollet justerades direkt efter mötet.

Föredragningslistan

Föredragningslistan fastställdes oförändrad.

---

§ 186 TJÄNSTEMANNABESLUT, NÄMNDERS OCH ORGANS PROTOKOLL

KMST 186 §/09.09.2024

Kommundirektörens tjänstemannabeslut

- § 13/2024 – Uppsägning utbildningschef
- §§ 14 – 16/2024 – Tillsätta hyresgäster

Tekniska nämnden

- Protokoll Nr 5/2024, 28.08.2024

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar anteckna att den tagit del av ovannämnda protokoll samt att det inte är påkallat att ta upp ärende till behandling enligt KommunalL 55§.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/206/2024

§ 187 HALVÅRSRAPPORT 2024

KMST 187 §/09.09.2024

Enligt kommunstyrelsens budgetdirektiv skall nämnderna inom augusti månad ge en rapport till kommunstyrelsen för perioden januari-juni gällande ekonomi och verksamhet.

Ekonomichefen deltar som sakkunnig och presenterar rapporten.

Halvårsrapport per 30.06.2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar informationen till kännedom och beslutar att halvårsrapporten presenteras för kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Halvårsrapporten bifogas protokollet.

SK/143/2023

§ 188   KOMMUNSTYRELSENS UPPDRAG I BUDGET 2024

KMST 31 §/5.2.2024

Kommunfullmäktige godkände 71 §/11.12.2023 kommunstyrelsens budgetförslag för 2024 med tillägget att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att under året arbeta med att verksamhetskostnaderna för år 2025 är högst 12 300 000 € i kommunstyrelsens budgetförslag för år 2025. Hur detta arbete fortgår och vilka konsekvenser det kan få ska redovisas till kommunfullmäktige två gånger under året 2024, en gång under våren och en gång under hösten.

Kommunfullmäktige uppmanade även kommunstyrelsen att fortsätta effektiviseringen av kommunens processer.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar uppdraget och hur upplägget på arbetet ska läggas upp. Förslagsvis kan en första redovisning till fullmäktige ske i samband med styrelsens planerade målseminarium tillsammans med fullmäktige under våren.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt att ge kommunens ledningsgrupp i uppdrag att ta fram förslag på hur upplägget på arbetet ska läggas upp. En första redovisning till fullmäktige sker i samband med styrelsens planerade målseminarium tillsammans med fullmäktige under våren.

Kommunens ledningsgrupp får också i uppdrag att se över vilka processer som kan förbättras ytterligare genom datasystem.

KMST 97 §/22.4.2024

Kommunens ledningsgrupp har vid sina senaste möten behandlat frågan om hur upplägget för arbetet med att verksamhetskostnaderna för år 2025 ska vara högst 12 3000 euro i kommunstyrelsens budgetförslag ska se ut. Ekonomichefen har gjort vissa beräkningar som underlag för ledningsgruppens diskussioner och nu önskar ledningsgruppen få återkoppling från kommunstyrelsen inför det fortsatta arbetet med upplägg inför målseminariet den 27 maj.

Ekonomichef Britt Lindström deltar som sakkunnig i ärendet.

Kommundirektörens förslag:

Kommundirektören och ekonomichefen redogör för ledningsgruppens diskussioner och överväganden och begär politisk vägledning inför det fortsatta arbetet.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen diskuterade ärendet och gav förvaltningen vägledning inför det fortsatta arbetet.

KMST 188 §/9.9.2024

Den 27 maj höll kommunstyrelsen tillsammans med kommunfullmäktige ett målseminarium där tjänstemännen presenterade en uppskattad budget för 2025 med kostnader på 12,6 miljoner euro samt olika scenarion i enlighet med kommunstyrelsens vägledning inför seminariet för att uppnå målsättningen att kostnaderna i budget 2025 är maximalt 12,3 miljoner euro.

Kommunstyrelsens ordförande sammanfattade seminariet med uppmaning till tjänstemännen inför det fortsatta budgetarbetet att hålla igen på vissa delar men utan att försämra servicen samt att se över möjligheten till ökade intäkter.

Den totala kostnadsramen i enlighet med kommunstyrelsens budgetdirektiv av den 17.6.2024 ligger på 12,5 miljoner.

Ledningsgruppen håller sitt inledande möte gällande budgeten 5.9.2024. Ekonomichefen och kommundirektören sammanfattar läget inför kommunstyrelsen på mötet.

Presentationen från målseminariet den 27.5.2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar informationen till kännedom och beslutar att styrelsens ordförande tillsammans med kommundirektör och ekonomichef redogör för läget inför kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/163/2024

§ 189 AVGIFTER INOM ÄLDREOMSORGEN

KMST 139 §/13.5.2024

Avgifter för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, så kallat effektiverat serviceboende (ESB) för Sunnanberg vårdhem 2024 och avgifter för hemservice fastställdes av kommunfullmäktige § 50 och § 49/ 13.11.2023 baserat på Landskapslag om ändring av LL om klientavgifter inom socialvården (ÅFS 2023/122).

Enligt lagen ska klienten ha till sitt förfogande minst 250 €/månad (nettoinkomst) efter dragna avgifter vid långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg.

Vid senaste kommunstyrelsemötet lyfte ledamot Lindgren frågan om konsekvenser som lagen fått för klienterna inom äldreomsorgen och ville att styrelsen skulle ta frågan till behandling.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen remitterar ärendet till äldreomsorgsnämnden för att få ta del av nämndens synpunkter gällande förändringarna i lagen och hur de påverkat klienterna ekonomiskt.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt att föreslå för kommunfullmäktige att klienten ska ha till sitt förfogande minst 450 €/månad (nettoinkomst) efter dragna avgifter vid långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg fr.o.m. 1 juli 2024.

KFGE 42 §/27.5.2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige beslöt att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling.

KMST 148 §/17.6.2024

Ärendet återremitterat för vidare behandling.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen remitterar ärendet till äldreomsorgsnämnden för att få ta del av nämndens synpunkter gällande förändringarna i lagen och hur de påverkat klienterna ekonomiskt.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

ÄON 19 §/21.8.2024

Den nya Landskapslag om ändring av LL om klientavgifter inom socialvården (ÅFS 2023/122) började gälla den 1.1.2024. Syftet med lagändringen var att utjämna och lindra ekonomiska orättvisor i hur avgifter uppbärs på olika omsorgsnivåer. Före den 1.1.2024 fanns ingen lagstiftning som reglerade långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och avgifterna varierade mycket från kommun till kommun.

Det ska inte bli dyrare att bo hemma t.ex. i en lägenhet med regelbunden hemservice än vad det kostar att bo på ett serviceboende med heldygnsomsorg. Enligt tidigare uträkningar kunde utfallet bli så. Med den nya lagstiftningen så har avgiften för regelbunden hemservice sänkts för alla klienter och avgiften för serviceboende med heldygnsomsorg höjts för alla klienter. Den nya lagen stöder ett jämlikt sätt att ta ut klientavgifter oavsett var man bor på Åland.

Med den nya lagstiftningen finns det flera avdrag från inkomsterna man gör vid bestämmandet av avgiften för långvarigt serviceboende, t.ex. hyra, ägarbostad (6 mån), läkemedel och intressebevakararvode. Vid uträkandet av avgift ser man inte på klientens besparingar.

Äldreomsorgschefen har varit i kontakt med specialsakkunnig på Landskapsregeringen gällande klientavgiftslagstiftningen. Informationen som gavs var att steg 3 i klientavgiftslagstiftningen är framskjutet och att inga ändringar görs i nuvarande lagstiftning men det ska göras en uppföljning om ca 2 år då man tittar på de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna och klienterna gällande den nya lagstiftningen.

Bifogat bilaga utredning av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg.
Bifogat bilaga fastställda avgifter för Sunnanberg vårdhem 2024.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden diskuterar ärendet och föreslår att inte ändra avgifterna för Sunnanberg vårdhem under år 2024. Äldreomsorgsnämnden föreslår att från år 2025 höja avgiften som klienten ska ha till sitt förfogande till minst 275 € efter dragna avgifter. Ärendet skickas vidare till styrelsen för fortsatt behandling.

Äldreomsorgsnämnden beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 189 §/9.9.2024

Beredning som inför äldreomsorgsnämndens möte.

Äldreomsorgschefen deltar som sakkunnig.

Bifogat bilaga utredning av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg.
Bifogat bilaga fastställda avgifter för Sunnanberg vårdhem 2024.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar föreslå inför kommunfullmäktige i enlighet med äldreomsorgsnämndens förslag att inte föreslå ändringar i avgifterna för Sunnanberg vårdhem under år 2024.

Kommunstyrelsen förordar inför budgetarbetet i enlighet med äldreomsorgsnämndens förslag att från år 2025 höja summan som klienten ska ha till sitt förfogande till minst 275 euro efter dragna avgifter.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag gällande att inte föreslå ändringar i avgifterna för Sunnanberg vårdhem under år 2024.

Kommunstyrelsen förordar inför budgetarbetet i enlighet med äldreomsorgsnämndens förslag att från år 2025 höja summan som klienten ska ha till sitt förfogande till minst 300 euro efter dragna avgifter.

SK/236/2024

§ 190 STYRSYSTEM FÖR KOMMUNENS FASTIGHETER

TEKN 48 §/28.08.2024

Nuvarande styr- och övervakningssystem för kommunens fastigheter är en blandning av olika system och inget av systemen fungerar optimalt. Leverantören av det ena systemet har meddelat att nuvarande system kommer att kräva en uppgradering, dvs den gamla servern stängs efter årsskiftet och nya moduler måste installeras.

I och med rådande omständigheter är det tillfälle att se över övervakningssystemen som helhet. Ledande fastighetsskötare och kommuningenjören har haft möte med en leverantör som gett anbud på ett oberoende system för fastighetsintegration som kombinerar datateknisk utrustning och system från alla fastigheter med data från tredjepartsapplikationer. Anbudet inkluderar styrsystem för ventilationsaggregat, apparatskåp, installation och driftsättning samt sanering av nuvarande system. Arbetet med styrsystemet är tids- och resurskrävande och det bästa är att komma igång med arbetet så fort som möjligt.

Styrsystemet implementeras sedan stegvis utifrån behov i alla fastigheter, kostnaderna bokförs på driften. Nuvarande månadskostnader för befintligt styrsystem utgår. Det nya systemet inte har några månadskostnader. Nuvarande och kommande kostnader presenteras på mötet.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden anholder om 20.000 euro i tilläggsmedel hos kommunstyrelsen för köp av nytt styrsystem till kommunens fastigheter.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 190 §/09.09.2024

Beredning som inför tekniska nämndens möte.

Kommuningenjören deltar i ärendet som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att tekniska nämnden beviljas 20.000 euro i tilläggsmedel för köp av nytt styrsystem till kommunens fastigheter.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/209/2023

§ 191 SNÖPLOGNING 2024-2028, DISTRIKT LAVSBÖLE-TENGSÖDAVIK

TEKN 25 §/15.05.2024

Adam Söderlund har per 30.4.2024 sagt upp snöplogningsavtalet för distriktet Lavsböle-Tengsödavik.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden bjuder ut snöplogningen av distriktet Lavsböle-Tengsödavik för säsongerna 2024-2028.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

TEKN 45 §/28.08.2024

Snöplogningen för distriktet Lavsböle-Tengsödavik har bjudits ut genom annons i lokal-tidningarna samt på kommunens hemsida.

Enligt verkställighetsdirektiven för budgeten 2024 skall avtal som har verkningar utöver budgetåret föras till kommunstyrelsen för godkännande.

Anbudstiden gick ut 23.08.2024 kl. 13.00. 1 anbud inkom inom utsatt tid.

Anbudet visas på mötet.

Kommuningenjörens förslag:

Kontrakt för snöplogning för snösäsongerna 2024 – 2028 tecknas med:

Hjalmars Gräv & Transport för distriktet Lavsböle-Tengsödavik

Tekniska nämnden förordar att kommunstyrelsen befullmäktigar tekniska nämndens ordförande att underteckna kontraktet.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

Tekniska nämnden förordar att kommunstyrelsen befullmäktigar kommuningenjören att underteckna kontraktet.

KMST 191 §/9.9.2024

Adam Söderlund har per 30.4.2024 sagt upp snöplogningsavtalet för distriktet Lavsböle-Tengsödavik och tekniska nämnden har bjudit ut snöplogningen av distriktet för säsongerna 2024 - 2028. När anbudstiden gick ut 23.08.2024 kl. 13.00. hade ett anbud inkommit inom utsatt tid.

Enligt verkställighetsdirektiven för budgeten 2024 ska avtal som har verkningar utöver budgetåret föras till kommunstyrelsen för godkännande.

Tekniska nämnden föreslår att kontrakt för snöplogning för snösäsongerna 2024 – 2028 tecknas med Hjalmars Gräv & Transport för distriktet Lavsböle - Tengsödavik.

Tekniska nämnden förordar att kommunstyrelsen befullmäktigar tekniska nämndens ordförande att underteckna kontraktet.

Anbudshandlingarna presenteras på mötet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att teckna kontrakt för snöplogning för snösäsongerna 2024 – 2028 med Hjalmars Gräv & Transport för distriktet Lavsböle – Tengsödavik.

Kommunstyrelsen befullmäktigar tekniska nämndens ordförande att underteckna kontraktet. Anbudet bifogas protokollet.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Anbudet bifogas protokollet.

SK/216/2024

§ 192 HYROR 2025

TEKN 38 §/28.08.2024

Tekniska nämnden handhar idag inom affärsverksamhetsområdet följande fastigheter: Rangsby och Ödkarby skollägenheter, Boogården, Grönvalla, Klockars, Kantorsgården, Skogshöjden och Strömma lägenhet.

Nettoresultatet från alla bostadslägenheter i kommunens verksamhet visade år 2023 ett överskott på 132.475 € (145.638 € år 2022) för de externa kostnaderna och ett totalt underskott på -34.130 € (BU2023 -57.746 €) inklusive avskrivningar, interna kostnader så som avloppsvattenavgift och plogning, fastighetsskötarnas arbete och kansliets kostnader för hyresuppföljning mm. Avskrivningarna enligt plan utgör 86.601 €.

Interna intäkter utgörs främst av de hyror utbildningsverksamheten betalar för den lägenhet som används för skolans verksamhet i form av eftislokal. Underhåll och renoveringar bokförs som driftkostnader. Hyresverksamheten bokförs inklusive moms.

Boogården, Grönvalla och Klockars är byggda med landskapslån. Kommunen kan i dagsläget själv bestämma hyran och meddela till landskapsregeringen. Enligt landskapsregeringens beslut skall följande hyreshöjning efter höjning utgå från det åländska konsumentprisindexet för bostäder juli månad. Hyresstatistiken uppdateras i april vartannat år av ÅSUB, senaste uppdateringen är från 2024. Se tabell 1.

Medelmånadshyra efter hustyp och region april 2024, euro/m²

Region	Totalt	Småhus	Radhus	Fler- vån.hus	Annat
Åland	12,13	7,30	10,21	12,63	9,64
Mariehamn	12,72	6,66	..	12,77	..
Landsbygden	10,39	8,33	10,48	10,56	..
Skärgården	9,49	..	9,69	-	9,06

Tabell 1. Medelmånadshyra. Källa ÅSUBs hemsida 16.08.2024

I medelhyran ingår kostnader för varmvatten och uppvärmning. Hyresstatistiken baseras på uppgifter från de största hyresvärdarna.

Hyresnivån är över lag högre i nyare hus, men hyran påverkas också av utförda renoveringar. Om man ser endast på byggnadsåret hade bostäderna byggda 1970 eller tidigare, på 1970-talet, på 1980-talet samt på 1990-talet ungefär samma hyresnivå, mellan 11,02 och 11,63 euro per kvadratmeter, medan den genomsnittliga hyran för bostäder byggda 2001–2010 var 13,02 euro och de allra nyaste bostäderna, byggda 2011 eller senare, hade en medelhyra på 14,98 euro per kvadratmeter.

Källa ÅSUBs hemsida, Hyresstatistik 2024 16.08.2024

De åländska konsumentpriserna steg med 3,0 procent i juli 2024 jämfört med juli 2023. I juli inverkade högre priser inom huvudgruppen bostäder, vatten, elektricitet, gas och övriga bränslen mest på den totala uppgången (med 1,3 procentenheter). *Källa ÅSUB, konsumentprisindex 16.08.2024*

Hyreshöjningar skall meddelas 2 månader på förhand till hyresgästerna.

Senaste hyresjustering gjordes inför 2023 med 2 % i följande fastigheter:

- Rangsby skollägenheter
- Boogården
- Skogshöjden
- Strömna

Bilaga. Sammanställning hyreshöjning 2 %

Kommuningjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att månadshyrorna 2025 höjs med 2 % i följande fastigheter:

- Rangsby skollägenheter
- Boogården
- Grönvalla
- Klockars
- Kantorsgården
- Skogshöjden
- Strömna lägenhet

Hyreshöjningen motiveras med bättre kostnadstäckning för underhåll samt att medelhyran i Saltvik nu ligger under medelmånadshyran för landsbygden på Åland.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 192 §/9.9.2024

Beredning i enlighet med inför nämnden.

Kommuningjören deltar som sakkunnig.

Sammanställning hyreshöjning 2 % bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med tekniska nämndens förslag att månadshyrorna 2025 höjs med 2 % i följande fastigheter:

- Rangsby skollägenheter
- Boogården
- Grönvalla
- Klockars
- Kantorsgården
- Skogshöjden
- Strömna lägenhet

Hyreshöjningen motiveras med bättre kostnadstäckning för underhåll samt att medelhyran i Saltvik nu ligger under medelmånadshyran för landsbygden på Åland.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/60/2019

§ 193 TILLBYGGNAD AV PRÄSTKRAGEN DAGHEM

KMST 136 §/28.8.2023

Kommunfullmäktige beslöt enhälligt vid sitt möte 55 §/21.9.2020 att projektet Prästkragen tillbyggnad och solpaneler inte genomförs under 2020 utan att projektet flyttas fram till ekonomiplan 2023. Under budgetbehandlingen för budget 2023 och ekonomiplan 2024 – 2025 framflyttades projektet till ekonomiplan för 2024. Vid kommunens målseminarium 29.5.2023 lyftes frågan gällande projektet och vikten av att byggnadskommittén kommer igång redan i augusti för att hinna planera för verksamheten.

Byggnadskommittén för tillbyggnad av Prästkragens daghem höll möte 23.8.2023. Kommittén anser att projektet ska färdigställas enligt liggande plan och handlingar, dock med eventuella justeringar. Byggnadskommittén begär anvisningar om hur projektet ska fortskrida och anser bland annat att följande frågor är aktuella:

- Kommitténs uppdrag, befogenheter och sammansättning borde uppdateras. Nuvarande sammansättning ställer sig positiva till en fortsättning.
- Kan kommittén ge projektledaren i uppdrag att uppdatera anbudshandlingarna?
- Tidsplan för projektet, ska vi använda samma som 2020 och således bjuda ut det i november med målsättningen att projektet är färdigställt december 2024?
- Behöver kostnadsberäkningen uppdateras, håller man kvar projektplanens 840 000 euro eller ökar man anslaget?

Enligt beslut i kommunstyrelsen 116 §/7.5.2018 och § 163/4.6.2018 består byggnadskommitté för tillbyggnad av Prästkragen daghem av Tommy Sjöblom som ordförande, Rosa Salmén och Katinka Holmström som medlemmar samt bildningschefen (nuvarande utbildningschef) och kommuningenjören som sakkunniga. Med beaktande av Rosa Salméns frånfälle bör en ny medlem utses.

Byggnadskommitténs ordförande Tommy Sjöblom och utbildningschef Peter Holm deltar under behandlingen av ärendet och informerar närmare gällande byggnadskommitténs slutsatser.

Byggnadskommitténs protokoll möte NR 16/23.8.2023 samt anteckningar Prästkragens tillbyggnad med en fjärde avdelning – sammanfattning till kmst 17.10.2022 och diskussion kring projekt Prästkragen tillbyggnad 26.10.2022 bifogas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar projektets fortsättning och återremitterar ärendet till förvaltningen för slutlig beredning inför nästa kommunstyrelsemöte.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen ger byggnadskommittén i uppdrag att uppdatera kostnadsberäkningarna efter två alternativ där alternativ 1 är ventilation samt kök och alternativ 2 är renovering plus tillbyggnad. Medel får tas av kommunstyrelsens dispositionsmedel, maxbelopp 6.000 euro.

KMST 167 §/16.10.2023

Utbildningschefen har å byggnadskommitténs vägnar begärt kostnadsberäkningar på:

- Alternativ 1 gällande ombyggnad av kök inklusive ny fettavskiljare samt installation av ny ventilationsanläggning i hela Prästkragen daghem. Beräknad kostnad är cirka 477 000 euro.
- Alternativ 2 gällande om- och tillbyggnad för Prästkragen daghem. Beräknad kostnad är cirka 1 166 000 euro.

Inför budgetbehandlingen av Budget 2024 bör kommunstyrelsen ta ställning till projektets fortskridande och uppdatera kommitténs uppdrag, befogenheter, sammansättning och tidsplan.

Budgetkalkyl för Alternativ 1 och Alternativ 2 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar de två alternativa förslagen och tar upp ärendet på nytt vid inkommande budgetbehandling i styrelsen.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KMST 144 §/17.06.2024

I budgetbehandlingen inför 2024 flyttades projektet fram till ekonomiplanen 2025.

Vid Prästkragen daghem finns 54 platser och enligt bokslut 2023 fanns det 37 inskrivna barn vid daghemmet. Närvaroprocenten var 46 %. Vid Skogsgläntan daghem finns 52 platser och enligt bokslut 2023 fanns det 47 inskrivna barn. Närvaroprocenten var 59 %. Således fanns det vid bokslut 2023 ännu plats för 17 respektive 5 barn vid daghemmen, eller totalt sett 22 lediga daghemsplatser inom kommunen.

Per 31.12.2020 är projektets kostnader 73 918,54 euro.

Saltviks kommun har som övergripande målsättning att vara en attraktiv arbetsgivare samt att vara en attraktiv kommun för boende, besökare och företag och har en långsiktig målsättning om befolkningstillväxt. I kommunen finns lediga bostadstomter till försäljning, så en utökning av daghemmet med en avdelning till kan ses som ett led i den övergripande målsättningen.

Samtidigt ser vi inom den närmaste framtiden inte att det finns behov av ytterligare daghemsplatser utan det finns utrymme för ökat barnantal inom befintliga platser på daghemmen. Förutom att sträva efter att vara attraktiv som kommun och ge en god service ska verksamheten bedrivas inom befintliga ramar. Med beaktande av nuvarande och framtida behov ter det sig i dagsläget inte ekonomiskt försvarbart att göra en tillbyggnad av daghemmet Prästkragen. Det rimliga vore istället att gå in för att åtgärda de brister som finns gällande kök och ventilation, vilka även kräver åtgärder enligt Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM).

Om kommunstyrelsen förordar alternativ 1 finns det från verksamhetshåll punkter som inte kommer att uppfyllas fullt ut:

- möjligheter till återhämtning för personal, trånga utrymmen och lyhördhet
- utrymme för personalens planerings- och administrativa arbete (ökat behov med nya lagstiftningen)
- beredskap att möta eventuell inflyttning och ökade barnkullar
- kökets behov uppfylls till viss del, och på bekostnad av att daghemsverksamheten blir av med utrymme (förråd), hur bra blir kompromisslösningen?

För både alternativ 1 och 2 finns behov av att värme/kylning behöver projekteras, vilket kommer öka kostnadskalkylerna för båda alternativ.

Om kommunstyrelsen förordar alternativ 1 är en möjlighet att avsluta byggnadskommitténs uppdrag och istället bedriva projektet direkt under tekniska nämndens ansvarsområde.

Utbildningschefen och kommuningenjören deltar i behandlingen som sakkunniga.

Bilaga: ÅMHMs inspektionsprotokoll samt kommunens förklaring och åtgärdsplan.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunen går in för alternativ 1; ombyggnad av kök inklusive ny fettavskiljare samt installation av ny ventilationsanläggning i hela Prästkragen daghem.

Enligt tekniska förvaltningen behöver även en projektering av värme/kylning i fastigheten göras samt översyn och eventuell åtgärd av andra mindre renoveringsbehov i fastigheten samtidigt.

Kommunstyrelsen förslår att tekniska nämnden får i uppdrag att förbereda en kostnadsberäkning av ett investeringsprojekt enligt ovanstående till budgetbehandlingen 2025 samt visa vilken påverkan projektet har på driften.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag med tillägget att ventilationssystemet dimensioneras så att det är möjligt med en framtida utbyggnad med en avdelning.

TEKN 32 §/26.06.2024

Tekniska nämnden har fått i uppdrag att förbereda en kostnadsberäkning av ett investeringsprojekt enligt ovanstående till budgetbehandlingen 2025 samt visa vilken påverkan projektet har på driften.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden antecknar informationen till kännedom inför arbetet med budgeten samt förordar att byggnadskommittén fortsätter sitt uppdrag med tillbyggnaden av Prästkragen.

Tekniska nämndens beslut: Enligt förslag.

KMST 193 §/09.09.2024

Byggnadskommittén för "Tillbyggnad Prästkragen daghem" höll möte 28.8.2024 och har fått ta del av en uppdaterad kalkyl för alternativ 1; ombyggnad av kök inklusive ny fettavskiljare samt installation av ny ventilationsanläggning i hela Prästkragen daghem. Kalkylen har även kompletterats med en ny bergvärmepump. Byggnadskommittén fick även information om att i princip hela projekteringen kommer att behöva göras om i och med att projektet har ändrat så mycket mot den ursprungliga varianten (alternativ 2).

Totalkostnad för alternativ 1 inklusive ny bergvärmepump samt projektering beräknas till cirka 575 000 euro.

Kostnad för tidigare gjord projektering per 31.12.2020 är 73 918,54 euro.

Byggnadskommittén begär medel av kommunstyrelsen för att omprojektering tas upp under denna höst samt att medel för resterande del av projektet tas upp till 2025 års budget så att projektet kan framskrida.

Byggnadskommitténs protokoll nr 17 samt budgetkalkyl alt. 1 + kyla/värme bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige i enlighet med sitt tidigare beslut 144 §/17.06.2024 att kommunen går in för alternativ 1; ombyggnad av kök inklusive ny fettavskiljare samt installation av ny ventilationsanläggning i hela Prästkragen daghem. Enligt tekniska förvaltningen behöver även en projektering av värme/kylning i fastigheten göras samt översyn och eventuell åtgärd av andra mindre renoveringsbehov i fastigheten samtidigt.

Om kommunfullmäktige går in för alternativ 1 får kommunstyrelsen i uppdrag att under hösten återkomma med ett nytt ärende gällande anhållan om tilläggsmedel för projektering av alternativ 1 samt ett ärende som avslutar Prästkragen daghem, tillbyggnad (alternativ 2).

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Om kommunfullmäktige går in för alternativ 1 begär kommunstyrelsen 36 000 euro i tilläggsmedel för projektering under hösten 2024 samt återkommer med ett ärende som avslutar Prästkragen daghem, tillbyggnad (alternativ 2).

SK/232/2024

§ 194 KOSTNADSFÖRDELNING MED ANLEDNING AV STAMLEDNINGSRENOVERING – ANHÅLLAN OM TILLÄGGSMEDEL

KMST 194 §/09.09.2024

Finströms kommunaltekniska har genomfört stamledningsrenovering för två objekt, bostadsområdet Påsa samt avlopp Påsa – Mattssons. Beslut om verkställande för Påsa togs med godkännande av Finströms kommuns samhällsnämnd i oktober 2017 samt beslut av Finströms kommunaltekniskas styrelse i november 2017. Besluten för Påsa – Mattssons har tagits i Finströms kommunaltekniskas styrelse i anslutning till investeringsplaner under 2020 – 2021.

Enligt 11 kap 4 § Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland gällande kostnadsansvar:

”Den som leder in avloppsvatten i annans avloppsanläggning är skyldig att, enligt de grunder som enligt 6 - 9 §§ gäller för gemensam avloppsanläggning, delta i de kostnader som uppkommer härav och om inte annat avtalats utföra sådana arbeten som påkallas av det ändrade flödet genom avloppsanläggningen. Skyldighet föreligger även att delta i framtida kostnader för underhåll, förbättring och utvidgning av avloppsanläggningen. Måste härvid avloppsanläggning eller till anläggningen hörande anordningar utvidgas eller förnyas för att ny deltagare skall kunna anslutas finns ingen skyldighet för tidigare deltagare att delta i utvidgningen eller förnyandet.”

Enligt punkt 4.2 i driftsavtal mellan Norra Ålands Avloppsvatten Ab (NÅA) och Finströms kommunaltekniska Ab (kommunen) gällande NÅAs användande av kommunens ledningar för transport av andra intressenters avloppsvatten framgår följande:

”NÅA utnyttjar kommunens ledningar från Pålsböle skola till Godby reningsverk för ledande av avloppsvatten från Saltviks kommun. Kommunen reserverar 40 000 m³ i ledningen och Saltviks kommun 40 000 m³. För investering och drift erlägger NÅA ersättning till kommunen enligt samma principer som NÅA använder för att debitera sina egna kostnader.

NÅA erlägger ingen ersättning för tidigare gjorda investeringar i ledningen Pålsböle – Godby. Andel av framtida investeringskostnader erläggs enligt de bokade flödena från respektive intressent i ledningen. Drifts- och underhållskostnaderna erläggs enligt redovisning. Kommunen fakturerar NÅA för kostnaderna.”

Enligt gällande avtal är det Norra Ålands Avloppsvatten Ab som borde faktureras, men i praktiken är det ändå Saltviks kommun som ska stå för kostnaderna. Med anledning av detta hölls ett möte i april 2024 med kommundirektören, kommuningenjören och tekniska nämndens ordförande närvarande från Saltviks kommun samt Finströms kommuns tekniske chef tillika VD för Finströms kommunaltekniska Ab och VD för Norra Ålands avloppsvatten Ab.

Saltviks totala kostnadsandel för stamledningsrenovering för objekt Påsa och objekt avlopp Påsa – Mattssons är enligt förslag till fördelning (daterad 5.2.2024) från Finströms kommunaltekniska 66 756,54 euro. Ledningen ägs av Finströms kommunaltekniska Ab,

---

men Saltviks kommun erhåller en nyttjanderätt med motsvarande kapacitet som förhållandet till sin andel av kostnaderna i projektet.

Kostnadsfördelningen framgår av bifogade bilagor.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen anhåller hos kommunfullmäktige om tilläggsmedel på 66 800 euro för genomförda stamledningsrenoveringar.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/239/2022

§ 195   KOMMUNSTRATEGI

KMST 195 §/9.9.2024

Med utgångspunkt i material och diskussioner vid målseminariet 2022 presenterade förvaltningen hösten 2022 ett utkast till kommunstrategi 2023 – 2024 för kommunstyrelsen. Förslaget till strategi innehöll en vision/målbild för kommunen 2030 och framgångsfaktorer för att uppnå målsättningarna. Dokumentet ska ses som övergripande för en längre tidsperiod och verkställande av strategins målsättningar sker genom att ställa upp konkreta åtgärdsförslag om mål i budgetarbetet, vilket följs upp i verksamhetsberättelse och bokslut. Förslaget bearbetades under hösten 2022 för att slutligen fastställas av kommunfullmäktige 54 §/14.11.2022.

Kommunstrategin uppdateras under hösten 2024.

Kommunstrategins vision utvärderas och uppdateras under hösten 2028 och en ny strategi upprättas i linje med visionen.

Kommundirektörens förslag:

Kommundirektören presenterar ett förslag för uppdatering och efter diskussioner återremitteras ärendet för vidare behandling.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/204/2021

§ 196 UTLÅTANDE ÖVER LAGFÖRSLAG - TRYGGANDE AV KOMMUNAL SERVICE

KMST 148 §/30.8.2021

Ålands landskapsregering har 18.6.2021 inkommit med en lagstiftningspromemoria med förslag till lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi. Kommunen bereds möjlighet att inkomma med synpunkter på bifogad promemoria senast 15.9.2021.

Promemorians innehåll är kompletterande till den lagstiftning som idag finns för det kommunala fältet.

Lagförslaget kommer sedan att lämnas ut på remiss.

Enligt promemorian finns behov av mekanismer i lagstiftning för att (1) definiera vilka kommuner som är en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi och (2) föreslå åtgärder för att hantera en kommun i en sådan situation. Mekanismerna utgörs dels av det så kallade utvärderingsförfarandet, följt av eventuell ändring av kommunindelningen.

Utvärderingsförfarandet går ut på att bistå kommunerna att analysera ekonomin och verksamhetsförutsättningarna samt tillsammans åstadkomma förbättringsförslag. Utvärderingsförfarandet kan startas endast om kommunen uppfyller kriterierna för synnerligen ansträngd ekonomi och landskapsregeringen beslutar att starta processen. Vid det fall att förbättringsförslagen inte ger önskad effekt, och situationen så kräver, så kan en följd av utvärderingsförfarandet bli att en särskild kommunindelning utredning inleds enligt kommunstrukturlagen. Som en sista utväg införs också en möjlighet för landskapsregeringen att fatta tvingande beslut om ändringar av kommunstrukturen.

De föreslagna kriterierna för att definiera en synnerligen ansträngd ekonomi är:

Enskilt kriterium: nyckeltal 1, ackumulerat överskott eller underskott

Nyckeltal 1, underskott i balansräkningens **ackumulerade överskott/underskott** bör åtgärdas inom två år, om inte åtgärdat inom två år anses kommunens ekonomi vara synnerligen ansträngd.

Kompletterande kriterier: nyckeltal 2 och 3, årsbidrag/avskrivningar samt soliditet

Nyckeltal 2, årsbidrag i förhållande till avskrivningar i kommunens resultaträkning bör överstiga 100 procent. Här används tre års medeltal för beräkningarna. Om nyckeltalet visar under 100 procent uppfylls kriteriet.

Nyckeltal 3, kommunens långsiktiga betalningsförmåga kan mätas med nyckeltalet soliditet. Om en kommuns **soliditet** faller under 50 procent uppfylls kriteriet.

I lagstiftningspromemorians bilaga 1 finns kommunernas utfall för nyckeltal 1 under perioden 2014 – 2020 samt för nyckeltal 2 och 3 under perioden 2015 – 2020. För år 2019 understiger Saltvik det kompletterande nyckeltalet 2, årsbidrag/avskrivningar (tre års medel bakåt från aktuellt år). Övriga år och övriga nyckeltal ligger Saltvik en god bit över föreslagna gränskriterier.

I Saltviks kommuns bokslut för 2020, bland balansräkningens nyckeltal, uppgår soliditeten till 61,83 % och ackumulerat överskott till 3,1 miljoner.

I budget 2020 var soliditeten beräknad till 50 %. Med anledning av överskott på 722 000 euro i jämförelse med budgeterat underskott på 185 952 euro samt att upptagande av lån blev lägre än budgeterat (900 000 euro i jämförelse mot 2,7 miljoner) blev soliditeten högre i bokslut än beräknat i budgeten för 2020.

I budget 2021 är soliditeten beräknad till 49 %. Enligt halvårsprognos för 2021 ser resultatet bättre ut än budgeterat. Budgeterad ökning av lånebördan är 1,6 miljoner för 2021, men troligtvis kommer kommunen att klara sig med att lyfta cirka 600 – 800 000 euro 2021. Med detta i beräkningen är prognosen för soliditeten 58 % för 2021.

Från resultaträkningens nyckeltal framgår att årsbidraget i procent av avskrivningarna för år 2020 är 186,35 %. Till skillnad från vad som anges i kommunens budget och bokslut beräknas detta kriterium på tre års medel.

Med beaktande av kommunens ackumulerade överskott är Saltvik inte inom överskådlig framtid att betrakta som kriskommun enligt nyckeltal 1.

Med beaktande av de kompletterande kriterierna nyckeltal 2 och nyckeltal 3 är Saltvik i dagsläget inte att betrakta som någon kriskommun. Dessa nyckeltal sammantaget påvisar dock vikten av att ha ett årsbidrag som täcker avskrivningarna och att lånebördan inte växer sig för stor i förhållande till det egna kapitalet. Nyckeltal 2 (årsbidrag i förhållande till avskrivningar) påvisar att årsbidraget ska räcka till förslitning av befintliga tillgångar och uppbyggnad av kassaflöde för framtida investeringar. Nyckeltal 3 (soliditeten) påvisar kommunens betalningsförmåga på lång sikt.

Förslag till lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen ser positivt på införandet av ekonomiska nyckeltal, som mått på när en kommun befinner sig i kris. Ett utvärderingsförfarande för att bistå kommunerna att analysera ekonomin och verksamhetsförutsättningarna samt tillsammans åstadkomma förbättringsförslag är en viktig bit i detta förslag. Om en kommun uppfyller kriterierna för kriskommun är det av största vikt att så snabbt som möjligt hitta eventuella framkomliga lösningar för kommunens fortsatta överlevnad.

Gällande nyckeltal 2, där årsbidraget sätts i relation till avskrivningarna, har man i den finländska lagstiftningen satt nivån för utvärderingsförfarandet till 80 % medan förslaget på Åland enligt promemorian skulle sättas till 100 %. Här kan naturligt uppstå stora fluktuationer på enskilda år och ett medeltal under 80 % som i Finland skulle vara lämpligare.

I promemorians bakgrundsbeskrivning gällande kommunernas uppdrag och ekonomiska situation framgår tydligt i figur 1 utvecklingen av skatteintäkter, landskapsandelar och nettodriftskostnader. Landskapsandelarna (inkl. kompensationer) uppgick år 2010 till ca 38 miljoner euro och har sedan under åren varierat mellan ca 36 och 40 miljoner. Under perioden 2018 och 2019 sjönk landskapsandelarna med ca 3 miljoner euro. Uppgifterna

för nettodriftskostnader finns för åren 2015 till 2019. Under denna period har de ökat från ca 136 till 153 miljoner euro. Med utgångspunkt från bakgrundsbeskrivningen i memorian har således nettodriftskostnaderna för kommunerna, att sköta enligt lag ålagda uppgifter, ökat med 12,5 % under perioden 2015-2019. Landskapsandelarna har däremot i slutet av samma period till och med minskat. Att ha denna obalans i åtanke är viktigt då lagstiftning gällande kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi ska tas fram.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KMST 42 §/21.3.2022

Ålands landskapsregering har per e-post 1 februari 2022 begärt om yttrande över ett lagförslag om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi. Synpunkterna ska för att kunna beaktas vara landskapsregeringen tillhanda senast den 1 april 2022.

Lagförslaget omfattar ett förslag till landskapslag om ett utvärderingsförfarande för kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi samt ett förslag till ändring av kommunstrukturlagen för Åland.

Enligt den föreslagna lagstiftningen initieras ett utvärderingsförfarande när ekonomin i en kommun uppfyller de i lagen givna kriterierna. Detta sker på basen av årlig nyckeltalsuppföljning utifrån publicerade bokslutsuppgifter. De nyckeltal som föreslås utgöra kriterier är:

- Ackumulerat underskott i balansräkningen
- Årsbidrag i förhållande till avskrivningar samt soliditet

Utvärderingen utförs av en utvärderingsgrupp. Under utvärderingsförfarandet begränsas kommunens möjligheter att inleda nya investeringar som inte kan genomföras med eget kapital. Utvärderingsgruppen överlämnar ett åtgärdsförslag till fullmäktige som fattar beslut om att genomföra åtgärderna. Åtgärdsförslaget kan också innehålla ett förslag till ändring av kommunindelningen. På basen av åtgärdsförslaget och fullmäktiges beslut avgör landskapsregeringen om en särskild kommunindelningsutredning enligt kommunstrukturlagen ska inledas.

Genom den föreslagna ändringen av kommunstrukturlagen ska en särskild kommunindelningsutredning som gäller en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi kunna inledas på initiativ av en utvärderingsgrupp. Landskapsregeringen ska också i ett sådant fall kunna besluta om en ändring av kommunindelningen trots att fullmäktige i någon av de berörda kommunerna motsätter sig det.

Länk till Ålands kommunförbunds yttrande över lagförslaget: [Kommunförbundets yttrande](#)

Remissbegäran ÅLR 2022/794 gällande lagförslag om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen framhåller på samma sätt som inför synpunkter på lagstiftningspro-memorian att landskapsregeringen bör ha obalansen gällande kommunens skyldigheter och landskapsandelarna i åtanke. Skyldigheterna har ökat samtidigt som landskapsan-delarna minskat.

För övrigt hänvisar kommunstyrelsen till Ålands kommunförbunds yttrande.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen framhåller att lagtinget och landskapsregeringen har förorsakat situa-tionen med kriskommuner i och med ny kostnadsdrivande lagstiftning som inte kompen-serats i enlighet med gällande principer och samtidigt de facto sänkt landskapsandelar-na. Denna obalans bör åtgärdas innan kriskommunlagstiftningen antas.

För övrigt hänvisar kommunstyrelsen till Ålands kommunförbunds yttrande.

Kommunstyrelsen skickar in utlåtandet men begär samtidigt förlängning av remisstiden från landskapsregeringen för att ge kommunfullmäktige möjligheten att ta upp ärendet för eventuell komplettering av utlåtandet på mötet den 4.4.2022.

KFGE 17 §/4.4.2022

Landskapsregeringen godkände begäran om förlängd remisstid till den 6.4.2022.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunstyrelsen framhöll att lagtinget och landskapsregeringen har förorsakat situa-tionen med kriskommuner i och med ny kostnadsdrivande lagstiftning som inte kompen-se-rats i enlighet med gällande principer och samtidigt de facto sänkt landskapsandelarna. Kommunstyrelsen ansåg att denna obalans bör åtgärdas innan kriskommunlagstiftning-en antas.

Kommunfullmäktige instämmer med kommunstyrelsens utlåtande och inskräper att den-na obalans bör åtgärdas innan kriskommunlagstiftningen antas.

För övrigt hänvisar kommunfullmäktige till Ålands kommunförbunds yttrande.

KMST 196 §/09.09.2024

Landskapsregeringen ber om yttrande gällande ett lagförslag gällande tryggnad av kommunal service. Lagförslaget har tidigare remissbehandlats under våren 2022 under benämningen lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi.

Efter remissen har följande ändringar gjorts:

- Den allmänna motiveringen har kompletterats och delvis omstrukturerats.
- Definitionen av nyckeltalen har preciserats.
- Vissa tidsfrister har förlängts.
- Rolfördelningen vid utvärderingsförfarandet har förtydligats.

- Regler och tidsramar för förverkligande och uppföljning av åtgärdsprogram har lagts till.
- Siffermaterialet har uppdaterats med kommunernas bokslutsuppgifter för 2021, vilket dock innebär att det inte är de senaste uppgifterna. Materialet kommer att uppdateras med bokslutsuppgifterna för 2023 innan lagförslaget lämnas till lagtinget.

Synpunkterna ska vara landskapsregeringen tillhanda senast den 18 oktober 2024.

Landskapsregeringen har i det huvudsakliga innehållet lagt till en mening i slutet av första stycket med lydelsen: "Landskapsregeringens ambition med förslaget är att bistå tryggheten av den åländska välfärden". I slutet av andra stycken finns ett tillägg som lyder: "Utgångspunkten är att nyckeltalen återspeglar kommunens synnerligen ansträngda situation redan innan kommunens förmåga att producera tjänster har äventyrats avsevärt."

I den allmänna motiveringen har ett nytt stycke 1.1 "Grunden för den kommunala självstyrelsen införts under" 1. Bakgrund. I den tidigare remissversionen 2022 fanns ett stycke 2.2 "Allmänt om kommunallagstiftningen" under 2. Lagstiftningsbehörighet och gällande lagstiftning.

Avsnittet 1.2 "Kommunernas ekonomiska situation" är uppdaterat, såväl med tabeller och siffror som textmässigt. Även 1.3 "Behov av åtgärder" är uppdaterad textmässigt.

I kapitel 5 under 5.2 "Definition av en synnerligen ansträngd ekonomi" har det tredje nyckeltalet preciserats till soliditetsgrad istället för soliditet i den tidigare remissen.

I kapitel 7 under 7.1 "Samhälleliga, organisatoriska och ekonomiska konsekvenser" finns en ny mening i första stycket: "Även om förslaget samhällsstrukturmässigt innebär att förändringar av kommunindelningen kan komma att aktualiseras, är avsikten inte att åstadkomma en kommunreform."

Avsnittet 7.2 "Utfall nyckeltalen – vilka kommuner skulle uppfylla kriterierna idag?" har uppdaterats med aktuell information.

Kapitel 8 gällande Beredning och ikraftträdande har uppdaterats. Av texten framkommer att några väsentliga förändringar inte gjordes av lagförslaget efter senaste remissrundan. Tiden för hela utvärderingsförfarandet förlängdes i viss mån genom att tillsättandet av utvärderingsgruppen anges som utgångspunkten för när förfarandet ska vara avslutat. Samtidigt förlängdes också tidsfristen för fullmäktiges behandling av utvärderingsgruppens åtgärdsförslag från två till tre månader. Därutöver gjordes vissa förtydliganden, bland annat preciserades definitionen av nyckeltalen och rollfördelningen under utvärderingsförfarandet beskrevs tydligare.

Efter att den nuvarande landskapsregeringen tillträdde har lagförslaget behandlats på nytt och vissa förtydliganden har gjorts, främst i den allmänna motiveringen.

Avsikten är att den föreslagna lagstiftningen ska träda i kraft under sommaren 2025. Den första bedömningen av kommunernas ekonomiska situation skulle därmed göras när bokslutsuppgifterna för 2024 publiceras för hösten 2025.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen framhåller ånyo att landskapsregeringen bör ha obalansen gällande kommunens skyldigheter och landskapsandelarna i åtanke. Kraven, skyldigheterna och komplexiteten för kommunerna har ökat med ny lagstiftning utan att landskapsandelarna har kompenserat för de ökade kostnaderna i takt med att skyldigheterna och därmed kostnaderna för kommunerna ökat.

Av remissförslaget framgår att berörda kommuner i första hand själva ska ta initiativ till att komma överens om de ändringar i kommunstrukturen som kan bli nödvändiga för att upprätthålla den lagstadgade servicen. Samtidigt behöver samgångsunderstödet vara tillräckligt stort. Tidigare frivilliga samgångar verkar stranda när de ekonomiska realiteterna för samgång blivit utredda.

Kommunstyrelsen för ärendet till kommunfullmäktige för inhämtande av synpunkter om lagförslaget.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/258/2023

§ 197 VERKSAMHETS BIDRAG FÖR FÖRENINGAR 2024

KMST 11 §/22.1.2024

I budgeten för 2024 finns totalt 75 000 euro reserverat för verksamhetsbidrag till föreningar. Huvudprincipen för beviljande av bidrag är att föreningen ska vara verksam i Saltvik och bedriva ungdomsverksamhet (KMST 232 §/28.11.2022).

Enligt kriterierna ska följande verksamheter prioriteras:

- Idrotts-, barn/ungdomsverksamhet
- Annat evenemang eller tillställning som riktas till barn/ungdom eller som bidrar till att stärka Saltviks kommuns attraktionskraft.
- Samarbete mellan föreningar i Saltvik.

För föreningar som inte är verksamma i Saltvik gäller följande:

- föreningar som ordnar verksamheter som inte arrangeras av föreningar hemma-hörande i Saltvik, men som har saltviksungdomar (under 21 år) som medlemmar i sin förening kan ansöka om föreningsbidrag. Bedömningsgrunden är antalet aktiva medlemmar från Saltvik.

Enligt verkställighetsdirektiv för budgeten 2023 som fastställts, "Utbetalning av föreningsbidrag", ska vid utbetalning av bidrag iakttas följande:

Bidrag vilka överstiger 10 000 euro utbetalas i två rater, i januari och juli. Bidrag under 10 000 utbetalas i sin helhet inför evenemanget eller inför säsongen.

3 föreningar har hittills ansökt om verksamhetsbidrag: Germundö Alpin, IF Fram samt Ålands 4H-distrikt. Ansökningshandlingarna finns för påseende under mötet.

Sammanställning över ansökningarna samt kommunens kriterier för beviljande av bidrag bifogas sammanträdeskallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att bidragen betalas ut enligt nedan:

- Germundö Alpin 5 000 euro. Bidraget utbetalas i sin helhet sista januari.
- IF Fram 33 000 euro. Bidraget utbetalas i två lika stora rater om 16 500 euro vardera den sista januari och den sista juli.
- Ålands 4H-distrikt 4 000 euro. Bidraget utbetalas i sin helhet den sista januari.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KMST 197 §/09.09.2024

Två föreningar har ytterligare kommit in med ansökan om verksamhetsbidrag för 2024: Västra Saltviks väl (VSV) och Östra Saltviks ungdomsförening (ÖSUF). Ansökningshandlingarna finns till påseende under mötet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att bidragen betalas ut maximalt enligt budgeterade medel i kommunens budget 2024:

- VSV 12 500 euro. Bidraget utbetalas i sin helhet efter att beslutet är fattat.
- ÖSUF 12 500 euro. Bidraget utbetalas i sin helhet efter att beslutet är fattat.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/240/2024

§ 198 REKRYTERING OCH ANSTÄLLANDE AV UTBILDNINGSCHEF

KMST 198 §/09.09.2024

Utbildningschef Peter Holm har den 27 augusti 2024 lämnat in en skriftlig uppsägning från sin tjänst som utbildningschef. Enligt 67 § Förvaltningsstadga för Saltviks kommun av den 27.5.2024 så beviljar kommundirektören uppsägning för cheferna. Holm är i enlighet med kommundirektörens tjänstemannabeslut 13/2024 beviljad uppsägning från sin tjänst som utbildningschef från och med tisdag 1.10.2024.

För att inte tappa tid i processen med att rekrytera en efterträdare har tjänsten som utbildningschef annonserats ut.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser en rekryterings- och beredningsgrupp bestående av kommunstyrelsens ordförande, utbildningsnämndens ordförande, kommundirektören, personalsekreteraren och en representant från utbildningssidan. Gruppen befullmäktigas att genomföra intervjuer med sökande och att förbereda ett beslutsförslag.

Kommunstyrelsen informerar kommunfullmäktige om upplägget och föreslår att kommunfullmäktige befullmäktigar kommunstyrelsen att anställa utbildningschef.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING**FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING****Vad förbudet grundar sig på**

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: §§186-190, 193-194, 195-196, 198

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer: §§ 185, 191-192, 197

Enligt 15 § FörvprocessL/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer och grunden för besvärsförbudet:

LL om tjänstekollektivavtal 22/78 19§ "Tjänsteman får inte genom besvär söka ändring i myndighets beslut i ärende som avses i 2 § eller bringa det till handläggning genom anspråk på rättelse eller såsom förvaltningstvistemål, om han eller tjänstemannaförening har rätt att anhängiggöra ärendet vid arbetsdomstolen".

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE**Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse**

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas:

Kommunstyrelsen i Saltvik
Lillängs 14, Nääs
22320 Ödkarby

Paragrafer: §§ 185, 191-192, 197

Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt. I vardera fallet räknas inte framläggnings- eller delgivningsdagen med i besvärstiden.

Rättelseyrkandets innehåll

Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

BESVÄRSANVISNING**KOMMUNALBESVÄR****Besvärsmyndighet och besvärstid**

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet är
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer: -

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

FÖRVALTNINGSBESVÄR**Besvärsmyndighet och besvärstid**

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer: -

Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

BESVÄRSANVISNING

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och post-adress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.
